

„Dziecko zagrożone niedostosowaniem społecznym” - po konferencji.

Zorganizowana przez poradnię konferencja poświęcona problematyce dziecka zagrożonego niedostosowaniem społecznym odbyła się 28 listopada 2016r. w Sali Widowiskowej Ratusza Miejskiego w Legionowie.

Merytorycznym uzasadnieniem tematu konferencji była waga problemu. Zagrożone niedostosowaniem społecznym są dzieci i młodzież z zaburzeniami zachowania, których objawy poważnie naruszają normy i zasady społecznego funkcjonowania. Zaburzenia zachowania w postaci agresji werbalnej i fizycznej, niszczenia własności, kradzieży, kłamstw, zaniedbywania obowiązków i odmowy uczęszczania do szkoły, negatywnie wpływają na środowiska w których dziecko funkcjonuje (rodzina i szkoła), co skutkuje utrwalającą się wokół niego sytuacją konfliktową.

Inspiracją do zorganizowania konferencji było obserwowane z perspektywy realizowanej przez poradnię działalności, narastające zjawisko zaburzeń zachowania u dzieci, w stopniu uniemożliwiającym im funkcjonowanie w grupie klasowej. Dane z pracy orzeczeniowej poradni wskazują, że w ostatnich pięciu latach trzykrotnie wzrosła liczba orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych z powodu zagrożenia niedostosowaniem społecznym. Niepokojące jest zwłaszcza to, że coraz częściej problem dotyczy dzieci w młodszym wieku szkolnym.

Do udziału w konferencji w charakterze prelegentów zaproszono specjalistów, zatrudnionych w placówkach, których działalność ukierunkowana jest wspomaganie dzieci i młodzieży w procesie przystosowywania się do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Wykorzystując swoje wieloletnie doświadczenia zawodowe, prelegenci omawiali przyczyny i mechanizmy powstawania zaburzeń zachowania, prezentowali zróżnicowane podejścia terapeutyczne oraz stosowane przez nich metody i techniki pracy socjoterapeutycznej.

W pierwszej części konferencji wystąpiła Anna Resler – psychoterapeutka orientacji poznawczo-behawioralnej, psycholog Oddziału Dniennego Psychiatrii Dzieci i Młodzieży ze Szpitala Klinicznego w Warszawie, a także psycholog Poradni Psychologiczno-Psychiatrycznej „GabClinic”. Kolejnym występującym był Marek Liciński – terapeuta Towarzystwa Psychoprofilaktycznego o orientacji humanistycznej i Gestalt, z wieloletnim doświadczeniem w terapii dzieci i rodzin ze środowisk zmarginalizowanych. W drugiej części konferencji występowali dyrektorzy - praktycy z młodzieżowych ośrodków socjoterapii. Paweł Piotrowski (MOS „Wspólny Dom” w Wildze) w wystąpieniu zatytułowanym „Praca ze społecznością terapeutyczną” omawiał koncepcję i zasady działania kierowanej przez niego placówki. Małgorzacie Gontarek (MOS nr4 w Warszawie przy ul. Reymonta) w występie zatytułowanym „Czujesz jak myślisz” towarzyszyli jej wychowankowie, z którymi odśpiewała hymnu ośrodka, natomiast Łukasz Ługowski (MOS „Kąt” w Aninie) prezentował socjoterapię w „Kącie” w wystąpieniu zatytułowanym „Inność i zaufanie jako podstawy funkcjonowania społecznego”.

Uczestnikami konferencji (w liczbie ok. 120 osób) byli przedstawiciele różnych środowisk Powiatu Legionowskiego: głównie dyrektorzy placówek oświatowych, nauczyciele,

psycholodzy i pedagodzy ze szkół i przedszkoli, a także kuratorzy sądowi, zawodowi i społeczni oraz rodzice. Uczestnicy konferencji korzystali z możliwości zadawania prelegentom pytań, które najczęściej dotyczyły omawianych w wystąpieniach kwestii.

Celem konferencji nie było dostarczenie uczestnikom gotowych rozwiązań, możliwych do zastosowania szybkich i skutecznych metod zaradczych. Chodziło raczej o pokazanie złożoności zjawiska oraz wzbudzenie refleksji nad rozumieniem problemu zagrożenia niedostosowaniem społecznym u dzieci oraz poszukiwanie sposobów udzielania w takich przypadkach realnej pomocy. Wypowiedzi wszystkich występujących na konferencji prelegentów potwierdzały, że podejmowane oddziaływania terapeutyczne są procesem długotrwałym i wymagają stworzenia wokół dysfunkcyjnego dziecka sprzyjającego środowiska. Niezbędne jest rozpoznanie potrzeb dziecka i wspieranie go w ich konstruktywnym zaspokajaniu oraz budowanie w nim motywacji do zmiany. Specjaliści i nauczyciele we współpracy z rodzicami dziecka i z nim samym, jeśli wykażą się zaangażowaniem i konsekwencją w stosowaniu zgodnych z ustalonymi zasadami oddziaływań, uwolnią się z bezradności i pomogą dziecku.

Zaproszeni do udziału w konferencji prelegenci, doświadczeni w pracy z „trudnymi” dziećmi i młodzieżą, zaprezentowali się jako osoby, które z pasją i przekonaniem udzielają wsparcia, pomocy, nie ustając w poszukiwaniach bardziej skutecznych metod terapii.

Grażyna Okarska
Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
w Legionowie